

Ekonomi Bülteni

ŞUBAT 2022

ekonomi@musiad.org.tr

Türkiye ekonomisi %11,0 büyüdü:

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, Türkiye ekonomisi; 2021 yılının 4. çeyreğinde %9,1 oranında büyüdü. Böylece Türkiye ekonomisi, geçtiğimiz yılın tamamında %11,0 oranında büyümüş oldu.

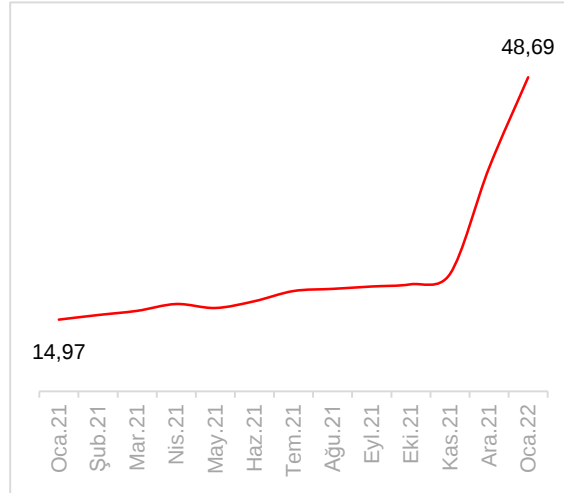

Kaynak: TÜİK

Böylece Covid-19'un yoğun etkisi altında geçen 2020 yılında yüzde 1,8 oranında büyüyerek Çin'le birlikte bu dönemi pozitif büyüme ile kapatan az sayıdaki ülkelerden biri olmayı başaran Türkiye, 2021 yılı genelinde de yüzde pozitif ayrışmayı sürdürdü. Yüzde 11'lik bu oranla birlikte G20 ve OECD ülkeleri arasında 1'inci sırada yer alan Türkiye ekonomisinde 2021 yılında kişi başına GSYH cari fiyatlarla 85 bin 672 TL, dolar cinsinden ise 9 bin 539 olarak hesaplandı.

Enflasyon rekor tazeledi:

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, Ocak ayında yıllık bazlı TÜFE %48,69 oranında artış kaydetti. Bu dönemde TÜFE'deki aylık bazlı artış ise %11,10 oldu. Böylece yıllık enflasyon oranı geçtiğimiz aya ilişkin son 19 yılın en yüksek seviyesini yenilemiş oldu.

Kaynak: TÜİK

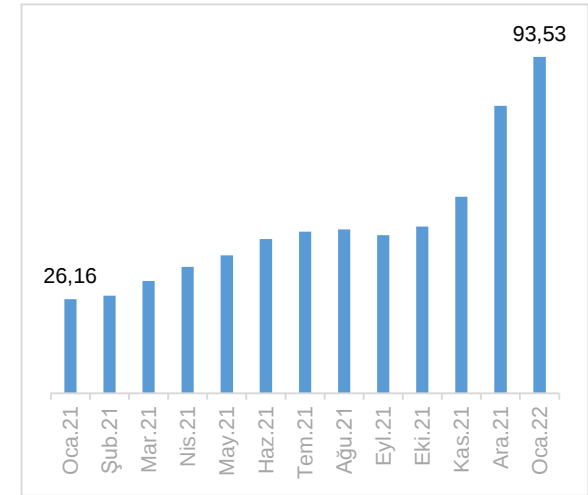
Bir önceki aya göre %21,90 oranında artış kaydeden Alkollü İçecekler ve Tütün grubu fiyatları bu alanda zirvede yer alırken, bu grubu %18,91'lik artışla Konut grubu takip etti.

Yıllık bazda ise %68,89 oranında artış kaydeden Ulaştırma grubu fiyat artışlarında yine ilk sırada yer aldı. Gıda grubunun yıllık fiyat artışı ise %55,61 seviyesinde gerçekleşti.

Üretici fiyatlarındaki yıllık artış %90'ı aştı:

Ocak ayında Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık bazda %93,53 oranında artış kaydetti.

Üretici fiyatlarındaki aylık artış ise %10,45 oldu.

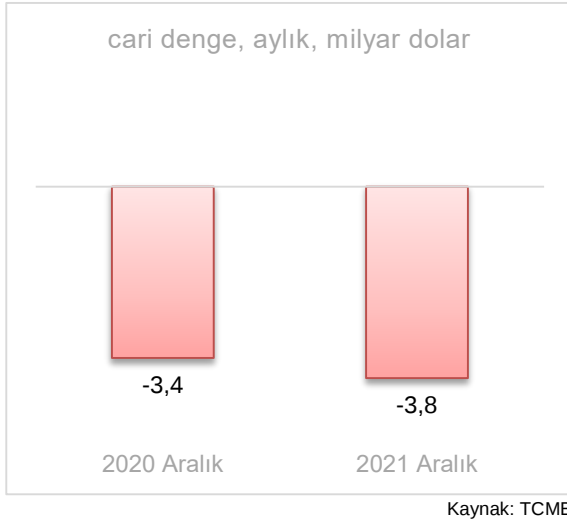
Kaynak: TÜİK

Üretici fiyatlarındaki bu artışta enerji fiyatlarındaki gözlenen artış belirleyici oldu. Buna göre yıllık bazlı elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %138,48'lük bir fiyat artışı gözlenirken, ana sanayi gruplarından enerjideki yıllık üretici fiyatı artışı ise %142,06'ya ulaştı.

Buna ilaveten imalatla %90,29; ara malında %106,40, sermaye malında ise %63,25 artış gerçekleşti.

Cari denge Aralık'ta açık verdi:

Aralık ayına ilişkin cari işlemler dengesi 3,8 milyar dolar açık verdi. 2020 yılının aynı döneminde ise söz konusu açık 3,4 milyar dolar seviyesindeydi.

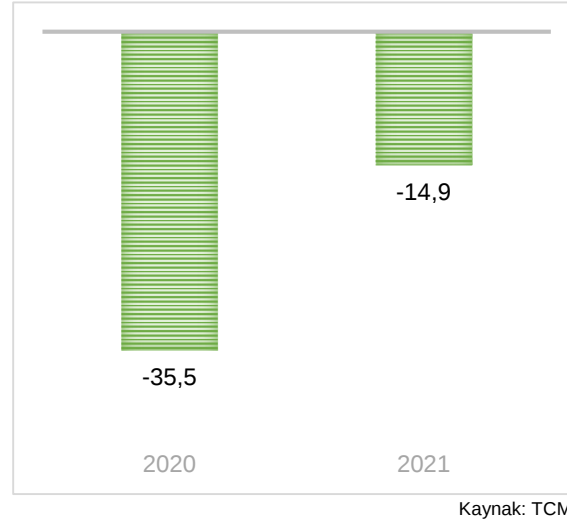

Ağustos, Eylül ve Ekim dönemlerinde fazla veren cari denge, Kasım ayında da 2,8 milyar dolar açık vermişti. Böylece cari denge üst üste iki ay açık vermiş oldu. Bu dönemde dış ticaret açığı, yıllık bazda artış kaydederek cari dengedeki bozulmada öncü yol oynadı.

Aralık 2020'de 3 milyar 440 milyon dolar açık veren cari tabloya ilişkin dış ticaret dengesi, Aralık 2021'de ise 4 milyar 989 milyon dolar açık verdi.

Yıllık cari açık %58,1 azaldı:

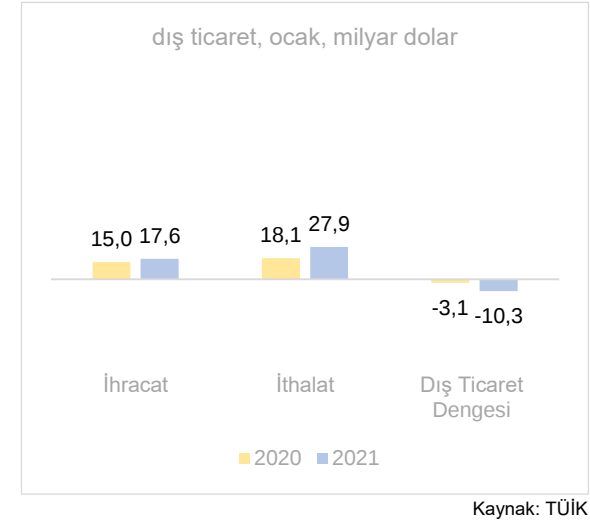
2021 yılının tamamında cari işlemler dengesi 14 milyar 882 milyon dolar açık verdi. 2020 yılında ise cari açık 35 milyar 537 milyon dolar seviyesindeydi. Böylece bir önceki senenin aynı dönemine göre cari açık yaklaşık 20,7 milyar dolar azalmış oldu.

Ocak-Aralık döneminde ise cari tablodaki dış ticaret dengesinde gözlenen olumlu tablo devam etti. 2020 yılının tamamında 37 milyar 863 milyon dolar açık veren dış ticaret, bu yılın aynı döneminde ise 29 milyar 161 milyon dolar açık verdi. Enerji hariç hesaplandığında ise 2021 yılına ilişkin cari dengenin 27,3 milyar dolar fazla verdiği görüldü.

Ocak'ta ihracat %17,2 arttı:

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, 2022 yılı Ocak ayında ihracat yıllık bazda %17,2 oranında artış kaydederek 17,6 milyar dolara yükseldi. Aynı dönemde yıllık bazlı ithalat ise %54,2 oranında artış kaydederek 27,9 milyar dolar oldu.

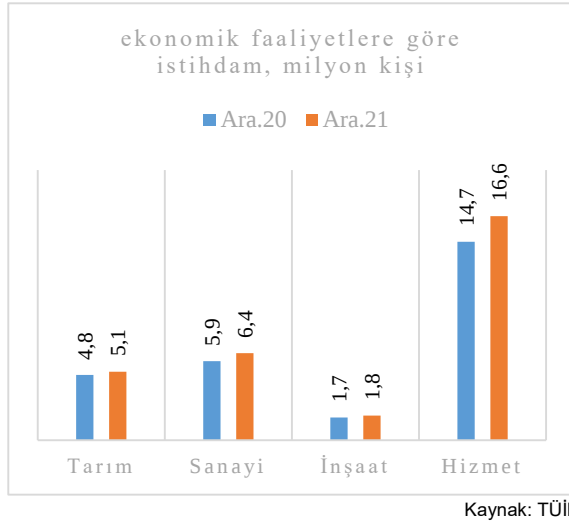

Böylece söz konusu döneme ilişkin dış ticaret açığı, önceki yılın aynı dönemine göre %234,9 oranında artış kaydederek 10,3 milyar dolara yükseldi.

Bu dönemde enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat %19,6 artarak 16,8 milyar dolara, enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat ise %31,1 artışla 18,4 milyar dolara yükseldi.

2021'de 3 milyondan fazla istihdam artışı:

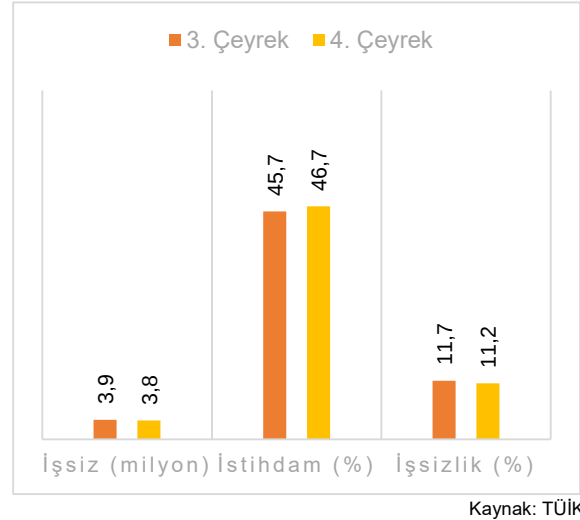
Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre 2 bin kişi artarak 3 milyon 794 bin kişi oldu. Yıllık bazda istihdam ise 3 milyon 88 bin artış kaydetti. Böylece bir önceki yılın aynı ayına göre toplam işsiz sayısında 159 bin kişilik azalış gerçekleşti.

Bir önceki yılın aynı ayına göre hizmet sektöründeki istihdam artışı 2 milyon 11 bin olurken; sanayi sektöründe 692 bin, tarım sektöründe 231 bin, inşaat sektöründe ise 1155 bin yıllık bazlı istihdam artışları gerçekleşti. Hizmetler sektörü toplam 16,7 milyon kişiyle işgücü piyasasının lokomotifi olma özelliğini sürdürdü.

Son çeyrekte işsizlik %11,2'ye geriledi:

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı 2021 yılı IV. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 78 bin kişi azalarak 3 milyon 780 bin kişi oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı ise 0,5 puanlık azalış ile %11,2 seviyesinde gerçekleşti.

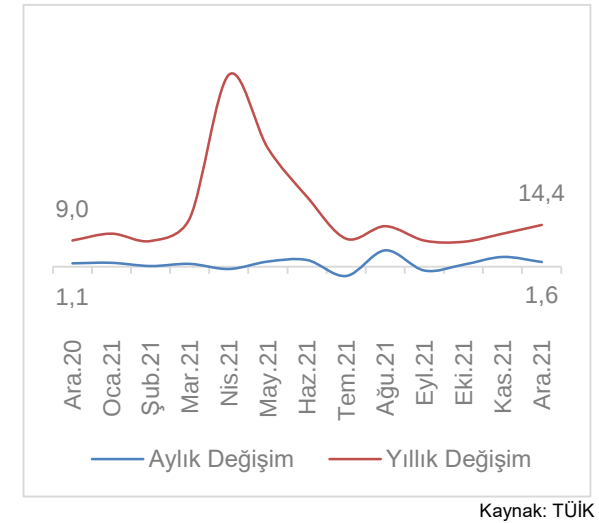

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı IV. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 740 bin kişi artarak 29 milyon 927 bin kişi oldu.

Bu dönemde istihdam; çeyreklik bazda, tarımda 68 bin, sanayide 247 bin, inşaat 36 bin, hizmette 388 bin arttı. İstihdam edilenlerin %16,9'u tarım, %21,6'sı sanayi, %6,1'i inşaat, %55,5'i ise hizmet sektöründe yer aldı.

Sanayi üretimi yine beklentileri aştı:

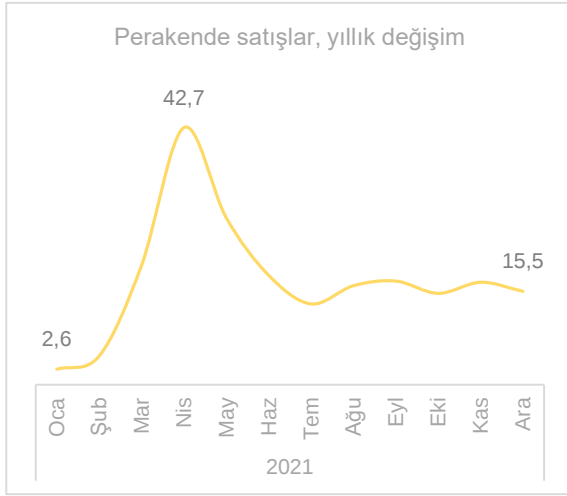
Aralık ayına ilişkin sanayi üretimi, aylık bazda %1,6 yıllık bazda ise %14,4 oranında artış kaydetti. Yıllık bazda ise madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksinin %1,5 azaldı; imalat sanayi sektörü endeksinin %16,2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksinin ise %6,0 arttığı gözlemlendi.

Aralık ayı verisiyle birlikte son çeyreğe ilişkin sanayi üretimi verisi de netleşmiş oldu. Buna göre 4'üncü çeyrekte önceki çeyreğe göre %4,3, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre ise %11,5 oranında genişleyen sanayi üretimi; bu döneme ilişkin büyüme rakamları için olumlu bir görüntü arz etti.

Perakende satış hacmi yıllık %15,5 arttı:

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre perakende satış hacmi 2021 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %15,5 arttı. Bu dönemde aylık perakende satışlardaki değişim ise %2,7 oranında azalış yönünde gerçekleşti.

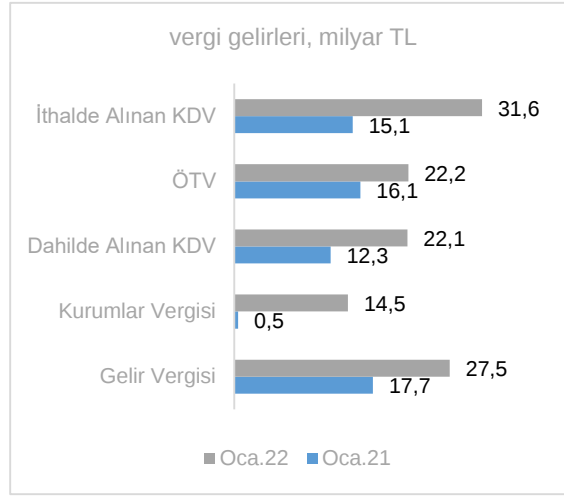
Kaynak: TÜİK

Yıllık bazda gıda, içecek ve tütün satışları %1,7, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %28,2, otomotiv yakıtı satışları %2,8 arttı. Aylık bazda ise gıda, içecek ve tütün satışları %4,3, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %2,3, otomotiv yakıtı satışları %1,5 azaldı.

Cari fiyatlarla perakende ciro 2021 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %64,7 önceki aya göre ise %5,8 oranında artış kaydetti.

Bütçe Ocak ayında 30 milyar TL fazla verdi:

Aralık 2021'de 146 milyar TL açık veren merkezi yönetim bütçesi yeni yılın ilk ayında 30 milyar TL fazla verdi. Böylece bütçe göstergeleri gelirlerdeki hızlı yükselişin desteğiyle 2022 yılına olumlu bir başlangıç yapmış oldu.

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Bu dönemde bütçe gelirleri vergi gelirlerindeki hızlı yükselişin desteğiyle yıllık bazda %96,4 artarken, bütçe harcamaları %28,3 oranında genişledi.

Ocak 2021'de 2,2 milyar TL açık veren faiz dışı denge, bu yılın aynı ayında 44,3 milyar TL fazla verdi. TCMB faaliyet gelirinin bütçeye aktarılmasına bağlı olarak gelirler tarafındaki olumlu görünümün Şubat ayında da süreceği tahmin ediliyor.

TCMB faize dokunmadı:

TCMB 17 Şubat tarihinde gerçekleştiği Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini piyasa beklentisi paralelinde %14 düzeyinde tuttu.

PPK Tarihi	Karar	Değişim
Oca.20	11,25	0,75
Şub.20	10,75	0,50
Mar.20	9,75	1,00
Nis.20	8,75	1,00
May.20	8,25	0,50
Eyl.20	10,25	-2,00
Kas.20	15,0	-4,75
Ara.20	17,0	-2,00
Mar.21	19,0	-2,00
Eyl.21	18,0	1,00
Eki.21	16,0	2,00
Kas.21	15,0	1,00
Ara.21	14,0	1,00

Kaynak: TCMB

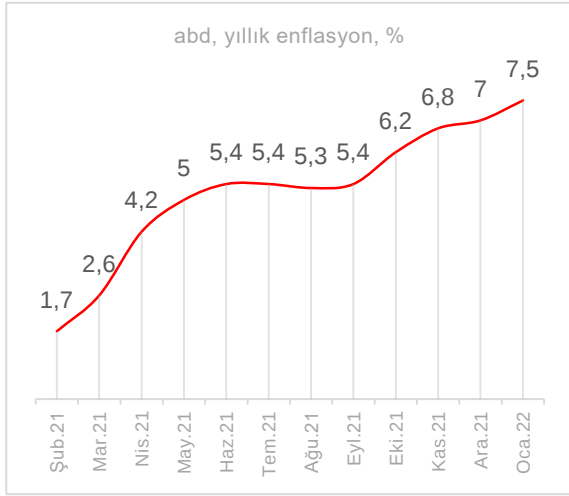
Yayımlanan metinde, para politikasının birikimli etkilerinin yakından izlendiği; fiyat istikrarının sürdürülebilir bir zeminde yeniden şekillenmesi amacıyla tüm politika araçlarında kalıcı lirlaşmayı teşvik edici geniş kapsamlı bir politika çerçevesi gözden geçirme sürecinin yürütüldüğü ifade edildi. Kurul ayrıca, sürdürülebilir fiyat istikrarı ve finansal istikrarın tesisi için atılan adımlarla birlikte enflasyonda baz etkilerinin de ortadan kalkmasıyla dezenflasyonist sürecin başlayacağına dair öngörüsünü de yineledi.

Türkiye Genel Ekonomik Görünüm

	Dönem	Veri Değeri	Geçtiğimiz Yılın Aynı Dönemi	Geçtiğimiz Dönem	Değişim
GSYH Büyümesi (yıllık, %)	2021-Q4	9,1	6,2	7,5	▲
TÜFE (yıllık, %)	Ocak	48,69	14,97	36,08	▲
Yİ-ÜFE (yıllık, %)	Ocak	93,53	26,16	79,89	▲
İşsizlik Oranı (%)	Aralık	11,2	12,7	11,3	▲
İhracat (milyar dolar)	Ocak	17,6	15,0	22,3	▲
İthalat (milyar dolar)	Ocak	27,9	18,1	29,1	▲
Carl Denge (milyar dolar)	Aralık	-3,8	-3,4	-2,8	▲
İmalat PMI	Ocak	50,5	54,4	52,1	▲
SAMEKS	Şubat	52,7	51,6	50,2	▲
Sanayi Üretimi (yıllık değişim, %)	Aralık	14,4	9	11,3	▲
Kapasite Kullanım Oranı (%)	Şubat	76,6	74,9	77,6	▼
Tüketici Güven Endeksi	Şubat	71,2	84,5	73,2	▼
Ekonomik Güven Endeksi	Şubat	98,2	96	100,8	▼
Reel Kesim Güven Endeksi	Şubat	109,8	109,3	109,5	▲
Tarım Ürünleri Fiyat Endeksi (yıllık, %)	Ocak	52,00	21,26	36,39	▲
Yurtdışı Üretici Fiyat Endeksi (yıllık, %)	Ocak	96,44	32,51	87,64	▲
Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (yıllık, %)	Ocak	71,63	21,11	54,89	▲
Konut Fiyat Endeksi	Aralık	247,2	154,9	229,2	▲
Turist Sayısı (milyon kişi)	Ocak	1,281	0,509	1,892	▼

ABD enflasyonu rekor düzeyde:

ABD'de tüketici fiyatları Ocak'ta aylık bazda %0,6 ile beklentilerin üzerinde arttı. Böylece, yıllık TÜFE enflasyonu %7,5 düzeyine çıkarak, Şubat 1982'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

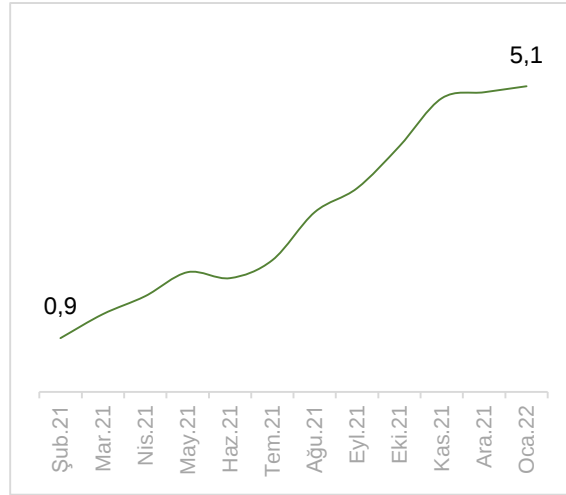

Kaynak: Tradingeconomics

Gıda ve enerji fiyatları hariç tutularak hesaplanan çekirdek TÜFE de bir önceki yılın aynı dönemine göre %6 yükselerek Ağustos 1982'den bu yana en hızlı artışını kaydetti. Veri açıklamasının ardından FED'in Mart ayındaki toplantısında faiz artırımlarına başlayacağı beklentileri güçlenirken, TÜFE'deki yıllık artışın ivme kazanması FED'in para politikasındaki sıkılaşma düzeyini artırabileceği yönündeki görüşleri destekledi.

Avro Bölgesi enflasyonu rekor tazeledi:

Avro Bölgesinde açıklanan öncü verilere göre yıllık TÜFE enflasyonu Ocak ayında ivme kaybı beklentilerine karşın %5,1 seviyesine yükselerek rekor tazeledi. Bu gelişmede yükselen enerji fiyatlarının yanı sıra gıda fiyatlarındaki artış da etkili oldu.

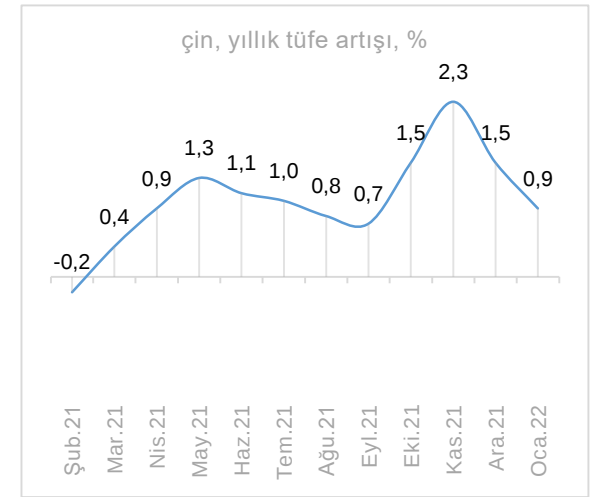
Kaynak: Tradingeconomics

Beklentinin üzerinde gelen veri, Avrupa Merkez Bankası'nın (AMB) pandemi teşviklerini azaltma planını ABD ve İngiltere Merkez Bankalarından daha yavaş yapacağı beklentisini artırdı. AMB yetkilileri enflasyonun 2023 ve 2024'te yüzde 2'lik hedefin altına ineceğini öngörüyor ancak yetkililer gerekirse bu konudaki duruşlarını değiştireceklerini belirtiyor.

Çin'de enflasyon 4 ayın en düşük seviyesinde:

Çin'de açıklanan enflasyon verilerine göre, yıllık TÜFE enflasyonu Ocak ayında gıda fiyatlarındaki gerilemenin etkisiyle %0,9 ile son 4 ayın en düşük düzeyinde gerçekleşti.

Aralık 2021'de tüketici enflasyonu yüzde 1,5 seviyesinde gerçekleşmişti.

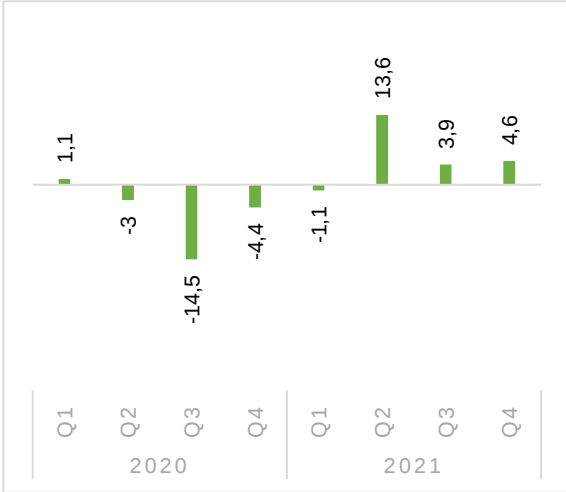
Kaynak: Tradingeconomics

Ülkede gıda ve enerji fiyatlarını dışarıda bırakan çekirdek tüketici fiyatları Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,2 arttı.

Aynı dönemde yıllık ÜFE enflasyonu %9,1 ile %9,5 olan piyasa beklentisinin altında açıklandı. Beklentiler ocak ayında üretici fiyatlarının yıllık yüzde 9,5 artacağı yönündeydi.

Avro Bölgesinde sınırlı büyüme:

Avro Bölgesi ekonomisi 2021'nin son çeyreğinde %0,3 ile sınırlı büyüme kaydetti. Bu dönemde GSYH'deki yıllık artış %4,6 ile beklentiler paralelinde gerçekleşti. 2021'in son aylarında vaka sayılarındaki artış nedeniyle uygulanan kısıtlamalar büyüme performansını olumsuz etkiledi.

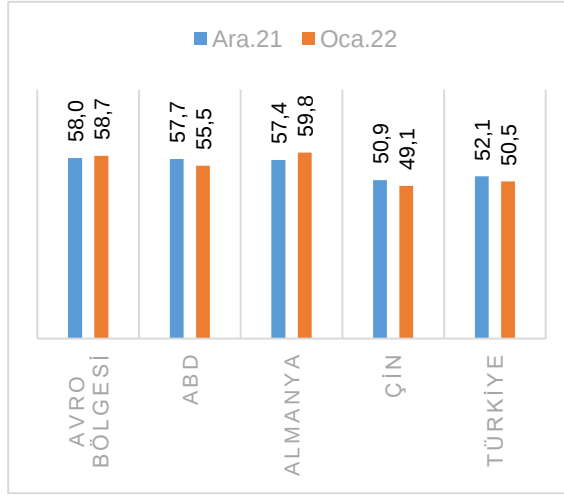

Kaynak: Tradingeconomics

GSYH, dördüncü çeyrekte önceki çeyreğe göre Avusturya'da yüzde 2,2, Almanya'da 0,7 ve Letonya'da yüzde 0,1 gerilerken, İtalya'da yüzde 0,6, Fransa'da yüzde 0,7 ve İspanya'da yüzde 2 arttı. Söz konusu oran önceki yılın aynı dönemine kıyasla ise Almanya'da yüzde 1,4, Fransa'da 5,4, İtalya'da 6,4 ve İspanya'da yüzde 5,2 yükseldi.

İmalat ABD'de yavaşladı Avro Bölgesinde hızlandı:

ABD'de imalat PMI Ocak ayında 55,5'e yukarı yönlü revize edildi. Söz konusu veri Avro Bölgesinde ise Ocak ayında 58,7'ye revize edildi.

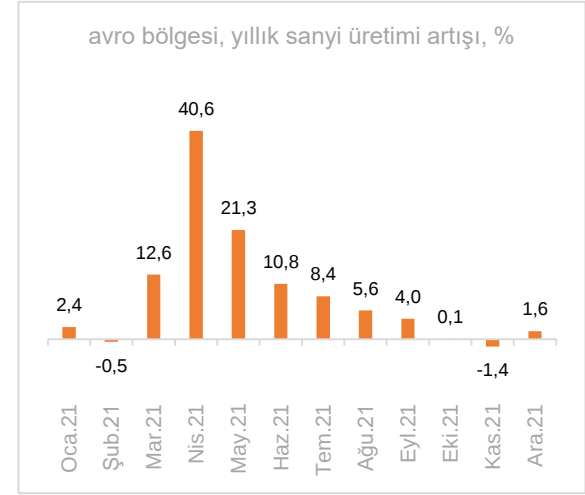

Kaynak: Tradingeconomics

ABD'de Kasım 2020'den bu yana en düşük seviyesine gerileyen ISM endeksi ise ülkede imalat sanayi faaliyetlerindeki ivme kaybına işaret etti. Avro Bölgesinde son 5 ayın en yüksek düzeyinde açıklanan PMI verisi, imalat sanayi faaliyetlerinde güçlü seyrin devam ettiğine işaret etti. Bu dönemde Çin'de imalat 50 referans değer altına gerileyerek önceki aya göre üretimin belirgin şekilde yavaşladığına işaret etti.

Avro Bölgesinde sürpriz sanayi üretimi artışı:

Avro Bölgesinde sanayi üretimi 2021'in Aralık ayında düşüş beklentilerinin aksine yıllık bazda %1,6 artış kaydetti. Ekonomistler aralık ayında sanayi üretiminin bir önceki aya göre yüzde 0,1 ve yıllık yüzde 1 düşmesini bekliyordu.

Kaynak: Tradingeconomics

Kasım ayı sanayi üretimi artışı yüzde 2,3'ten yüzde 2,4'e revize edilirken, üretimde yıllık bazda düşüş de yüzde 1,5'ten yüzde 1,4'e çekildi. Aralık ayında en güçlü üretim artışı yüzde 2,6 ile sermaye mallarında oldu. Ara malı üretimi yüzde 0,5 artarken, enerji üretimi yüzde 0,8 ve dayanıklı mal üretimi yüzde 0,3 düştü.

Avrupa Birliği (AB) genelinde ise sanayi üretimi aralık ayında bir önceki aya göre yüzde 0,7 yükseldi.

Kuveyt Türk Çiftçi ve Yatırımcılara ELÜS ile Destek Verecek:

Kuveyt Türk Katılım Bankası, Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB) ile yaptığı iş birliği kapsamında; Elektronik Ürün Senetlerinin (ELÜS) tamamını marjsız olarak teminata kabul ederek çiftçi ve yatırımcılara finansman desteğinde bulunmasının yanı sıra Kendinden Teminatlı ELÜS Finansmanı ile de tarım sektörünü destekleyeceğini açıkladı.

TÜRİB tarafından 2019 yılında faaliyete geçirilen ELÜS Piyasasıyla tesis edilen platform vasıtasıyla; ELÜS'lerin teminata verilerek bankalardan finansman kullanımıyla lisanslı depoculuğun ve ELÜS'ün kullanımının yaygınlaşmasına, dolayısıyla gıda arz güvenliğine hizmet ediliyor.

Kaynak: katılımfinans.com.tr

Ziraat Katılım'dan 2021'de 559 Milyon Lira Net Kâr

Ziraat Katılım'dan yapılan açıklamaya göre, Türkiye'nin kamu sermayesi ile kurulan ilk katılım bankası, sağlıklı bir mali performans ile hızlı büyümesini sürdürerek 2021 yılını başarıyla tamamladı.

2021 yılı hedeflerine ulaşıldığı belirtilen açıklamada, 'Bankamız 2021 yılsonu itibarıyla toplam aktiflerini bir önceki yılsonuna göre yüzde 64 artırarak 98,5 milyar TL'lik bilanço büyüklüğüne ulaştı.' ifadesini kullandı. 2021 yılsonu itibarıyla bankanın kullandığı nakdi fonların bir önceki yılsonuna göre yüzde 58 artarak 66,4 milyar TL'ye, gayri nakdi fonların ise yüzde 86 büyümeye ile 29,6 milyar TL'ye ulaştığı belirtildi.

Kaynak: katılımfinans.com.tr

Türkiye Finans'tan 2021 Yılında Ekonomiye 76 Milyar Liralık Destek

Türkiye Finans Katılım Bankası 2021 yılı mali bilançosunu KAP'a açıkladı. Yapılan açıklamada banka, 2021 yılında ülke ekonomisine 76 milyar lira katkı sağladığını duyurdu.

Kullandırılan fonların yüzde 29, gayri nakdi finansmanların ise yüzde 55 büyütüldüğü ifade edilen açıklamada, toplam aktif büyüklüğünün 2020 yılı Aralık sonuna göre yüzde 42 artışla 116 milyar TL'ye ulaştığı belirtildi.

Ayrıca bankanın sürdürülebilir büyümenin devamı için gerekli olan güçlü sermaye yapısını koruyup yasal öz kaynaklarını yüzde 35 arttırarak 10 milyar TL'nin üzerine çıkardığı ifade edildi.

Kaynak: katılımfinans.com.tr

MART 2022

Ekonomik Veri Takvimi

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
	1 Türkiye, ABD, Avro Bölgesi, Çin vd. İmalat PMI (Şubat 2022)	2 Avro Bölgesi TÜFE (Şubat 2022)	3 Enflasyon (Şubat 2022), TÜİK	4	5	6
7	8	9 Çin TÜFE (Şubat 2022)	10 İşsizlik (Ocak 2022), TÜİK ABD TÜFE (Şubat 2022)	11 Sanayi Üretimi (Ocak 2022), TÜİK Cari Denge (Ocak 2022), TCMB	12	13
14	15	16 FED Faiz Kararı	17 TCMB PPK Toplantısı BOE Faiz Kararı	18	19	20
21	22	23 İşgücü İstatistikleri (2021 Yılı Genel), TÜİK Tüketici Güven Endeksi (Mart 2022), TÜİK	24	25 Kapasite Kullanımı (Mart 2022), TCMB Reel Kesim Güven Endeksi (Mart 2022), TCMB	26	27
28	29	30	31 Dış Ticaret (Şubat 2022), TÜİK SAMEKS (Mart 2022), MÜSİAD			

Bu Bilgi Notu güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği, bu Bilgi Notunda yer alan bilgilerin doğru ve tam olması konusunda herhangi bir garanti vermemektedir. Bülten içinde yer alan bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşabilecek zararlardan ötürü sorumluluk kabul etmemektedir.